

מאגרי מידע בישראל

פרק ב' בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 מסדיר את נושא ההגנה על פרטיות במאגרי מידע. בפרק זה מפורטות הוראות שונות ביחס לחובת הרישום, חובות בעל מאגר מידע ומחזיק במאגר מידע, סמכויות רשם מאגרי מידע ועוד.

החוק קובע כי מאגר מידע הוא :

- "אוסף נתוני מידע, המוחזק באמצעי מגנטי או אופטי והמיועד לעיבוד ממוחשב, למעט :
- (1) אוסף לשימוש אישי שאינו למטרות עסק ; או
 - (2) אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, שכשלעצמו אינו יוצר איפיון שיש בו פגיעה בפרטיות לגבי בני האדם ששמותיהם כלולים בו, ובלבד שלבעל האוסף או לתאגיד שבשליטתו אין אוסף נוסף"

מאגר מידע **חייב ברישום** אצל רשם מאגרי המידע ברשות למשפט וטכנולוגיה (רמו"ט), בתנאי שהוא כולל : (1) מידע על אודות למעלה מ-10,000 אנשים ; (2) מידע רגיש ; (3) מידע שהתקבל מצד שלישי, ללא הסכמת נושאי המידע ; (4) מידע שמוחזק על ידי גוף ציבורי ; (5) מידע שמשמש לשירותי דיוור ישיר. די בקיום אחד התנאים על מנת שחובת הרישום תחול על בעל המאגר.

לאור ההגדרה הרחבה בחוק ל"מידע רגיש"¹, רוב הארגונים נדרשים לרשום, לכל הפחות, מאגר מידע אחד (בדרך כלל מאגר כוח-אדם).

לצד חובת הרישום מטיל החוק **חובות מהותיות** על בעל מאגר מידע והמחזיק בו, בהן אחריות לאבטחת המידע האגור במאגר (סעיף 17), הימנעות משימוש בו שלא לשם המטרה עבודה נמסר המידע מלכתחילה (עקרון צמידות המטרה), שמירת סודיות המידע (סעיף 16) וכן החובה לאפשר לנושאי המידע לממש את זכויותיהם לגישה למידע ולתקן מידע שגוי (סעיפים 13-14). החוק מוסיף וקובע כי המנהל, מחזיק או משתמש במאגר מידע בניגוד להוראות אלה דינו מאסר שנה, כאשר אי עמידה בחובת הסודיות עלולה להוביל את המפר לעונש של עד 5 שנות מאסר (דוגמא לפעולות אכיפה בנושא זה ניתן לראות בעדכון של משרד המשפטים על חקירת מהעת האחרונה בנוגע לסחר במידע רפואי :

<http://www.justice.gov.il/Pubilcations/News/Pages/RamotINvestigationOverNov16.aspx>.

חשוב לדעת שגם במידה וארגון מסוים מחזיק מאגר מידע החייב ברישום, אך מסיבות כאלה ואחרות הוא לא רשם אותו אצל רשם מאגרי המידע, הרי שכל הוראות חוק הגנת הפרטיות חלות על הבעלים של אותו מאגר מידע.

חוק הגנת הפרטיות אף קובע, כי הפרת סעיפי החוק, לרבות הוראות פרק ב', עולות לכדי **עוולה אזרחית** ובמקרים מסוימים לנפגע עומדת האפשרות לתבוע סכום של עד 50,000 ₪ מבלי להוכיח שנגרם לו נזק (במידה ומוכחת כוונה להפרת סעיף מסעיפי החוק – סכום הפיצוי עלול להיות מוכפל).²

נציין, כי בשנים האחרונות ישנה ביקורת רבה על הצורך ברישום מאגרי מידע והספקות בנוגע לתועלת שיש בחובת הרישום גברו.³ חרף עובדה זו, הדין בנושא טרם שונה וחובת הרישום ושלל החובות הנגזרות ממנה, ממשיכות לחול.

בטרם סיום נזכיר בקצרה, כי לצורך הכרת התמונה הרגולטורית המלאה של דיני המידע בישראל, אין די בהכרת חוק הגנת הפרטיות. על מנת לעמוד בסטנדרטים בינלאומיים וכן במטרה להדביק

¹ נתונים על אישיותו של אדם, צנעת אישותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, דעותיו ואמונתו.

² ר' למשל תא (ת"א) 24514-10-09 **אסתר דור נ' יעקב בן יששכר** (פורסם בנבו 15.3.15).

³ להרחבה בעניין זה ראו משרד המשפטים **דין וחשבון, הצוות לבחינת החקיקה בתחום מאגרי המידע** 20 (יהושע שופמן יו"ר, 2007)

(ככל שניתן) את ההתפתחויות בתחום טכנולוגיות המידע, פורסמו תקנות אשר מסדירות תחומים נוספים, לרבות תנאי העברת מידע ממאגר מידע בארץ אל מחוץ לגבולות המדינה וכן תקנות שעוסקות בתנאי החזקת המידע. הנחיות ודרישות נוספות מפורסמות מעת לעת על ידי רמו"ט.

את התוספת האחרונה לדיני המידע הישראלים ניתן לראות בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), אשר מפרטות את טיב דרישות אבטחת המידע הדרושות מבעלי מאגרי מידע. עד כה, חובת אבטחת המידע הייתה אמורפית בעיקרה, שכן סעיף 17 לחוק הגנת הפרטיות הסתפק בקביעה כי חלה חובת אבטחה. להוציא מספר הנחיות כלליות שפורסמו בתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמידתו והעברת מידע בין גופים ציבוריים), לא היה ברור כיצד אמור לנהוג מנהל מערכות מידע בארגון ומהם האמצעים שעליו לנקוט. כעת, עם פרסום תקנות אבטחת המידע, סטנדרט ההתנהגות המצופה מארגון המחזיק מאגר מידע וכן ממנהל מאגר המידע בארגון ברור יותר.

לקריאה נוספת על תקנות אבטחת המידע לחץ כאן.